

ISSN:1306-3111
e-Journal of New World Sciences Academy
2007, Volume: 2, Number: 3
Article Number: A0031

NATURAL AND APPLIED SCIENCES
INTERIOR DECORATOR/ARCHITECTURE

Received: February 2007

Accepted: July 2007

© 2007 www.newwsa.com

Pelin Yıldız
University of Hacettepe
peliny@hacettepe.edu.tr
Ankara-Turkiye

SİNEMA SALONLARININ İÇ MEKAN DÜZENLEMESİ VE GÜNÜMÜZDEKİ KULLANIMI

ÖZET

Bu çalışmada günümüzde iletişimin medya etkinliğinde en önemli araçlarından birisini teşkil eden sinema salonlarına ve iç mekan düzenlemelerine değinilmiş, teknik ve estetik gereksinimlerinden bahsedilmiştir. Sinema salonlarının sahip olması gereken ideal bakış açıları, seyirci salonunun boyutsal düzenlemeleri ve üç boyutlu salonların iç mekan düzenlemelerine değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Sinema Salonu, Sahne,
Seyirci Salonu

**THE INTERIOR ORGANIZATION OF CINEMA HALLS AND THE USAGE OF THESE IN
CURRENT CONDITIONS**

ABSTRACT

In this work, the interior organization of cinema halls which is one of the most common mediums of communication by technical and aesthetical necessities regarding media is being mentioned. The necessities of cinema halls as optimal visual perceptual requirements, the dimensional organization of audience and the interior organization of three dimensionally organized halls are being mentioned.

Keywords: Communication, Cinema Hall, Scene, Audience.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Sinema salonları, günümüzde son derece etkin ve baskın konumu ile büyük kitleleri etkisi altına alan sinema sanatının, kendisini ifade edebilmesine olanak tanıyan mekansal gereksinimin karşılığını ifade etmektedir. Sinema salonları, çağdaş, estetik ve teknolojik sorunların çözümlenmesinde amaca uygun mekansal organizasyonları ile tasarımın güncel gereksinimler doğrultusunda, konfor koşullarının kamusal kullanım amacıyla maksimum sanal ortamın yaratılabilmesine olanak tanıyan ölçütlerde olması ile anlamını bulmaktadır.

Sinema salonlarında akustik, aydınlatma, iklimlendirme, oturma elamanlarının konumu vb pek çok tasarım kriteri bulunmaktadır. Örneğin, bir arada iyi bir akustik ortamın sağlanabilmesi pek çok kriterin bir arada değerlendirilmesi ve incelenmesine bağlıdır. Yazıda sözü geçen mimari biçimlenişlere yönelik öneriler oldukça genel ifadeler içermektedir. Ses düzeyi, yansımalar ve yansıma süresi olarak üç başlık altında toplanan temel akustik parametre başlıklarının her biri kendi içinde pek çok değişik akustik parametreyi içermektedir. Geçmişte yansıma süresi bir hacmin akustik özelliklerini belirleme ve tasarlamada tek gösterge iken günümüzde durum farklıdır [10].

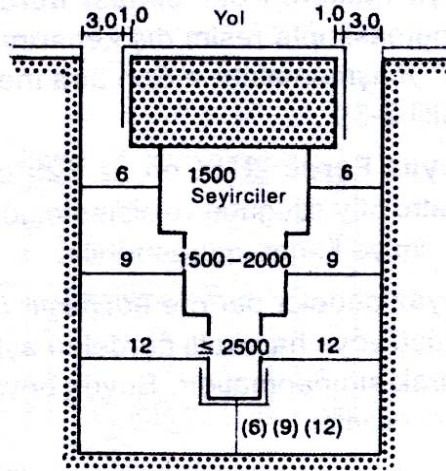
2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICATION)

Çalışmanın genel amacı, önemli ve etkin iletişim araçlarından olan sinema salonlarının iç mekan düzenlemelerine genel bir yaklaşımda bulunmaktır. Çalışmanın hedefi sinema salonlarının çağdaş ölçütlerde tasarlanmasında göz önünde bulundurulması gereken kriterlerin saptanması, oluşturulması ve bunların tasarımda etkin olabilmelerinin sağlanmasıdır. Burada ortaya konulmak istenen husus ise, sinema salonlarının hem teknik hem de estetik gereksinimleri kapsayan çok boyutlu ve multidisipliner bildirişim mekanları olduğu ve gerek sahne ile seyirci salonu etkileşimine paralel olarak ideal bakış açılarının saptanması, gerekse aydınlatma, akustik ve arka plan ekranının düzenlenişi gibi kriterler bağlamında çağdaş ve optimum ölçütlerde ideale uygun olarak tasarlanmaları gerekliliğidir. Bu amacına uygun mekan tasarımı ile sinemanın bireysel olmaktan çok toplumsal bir paylaşım işlevinin de olduğu ve bu yönü ile sosyal ve kültürel anlamda iletişim kavramının önemli bir boyutunun içerdiğinin ifade edebiliriz.

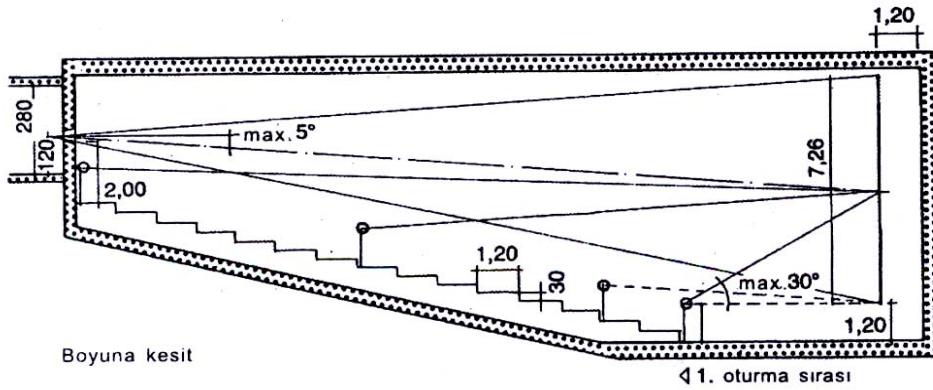
3. SİNEMA SALONLARININ İÇ MEKAN DÜZENLEMESİ (THE INTERIOR ORGANIZATION OF CINEMA HALLS)

Sinema salonlarının iç mekan organizasyonunda önemli olan akustik ve günümüzde akustik parametreleri, oldukça çeşitlenmiştir ve önem derecesi birbirinden farklı pek çok parametre bir arada değerlendirilmektedir. Çok genel bir ifade olarak konuşma amaçlı konferans salonları ve müzik amaçlı konser salonları ve benzeri hacimler için öngörülen parametrelerin birbirinden farklılık gösterdiği söylenebilir.

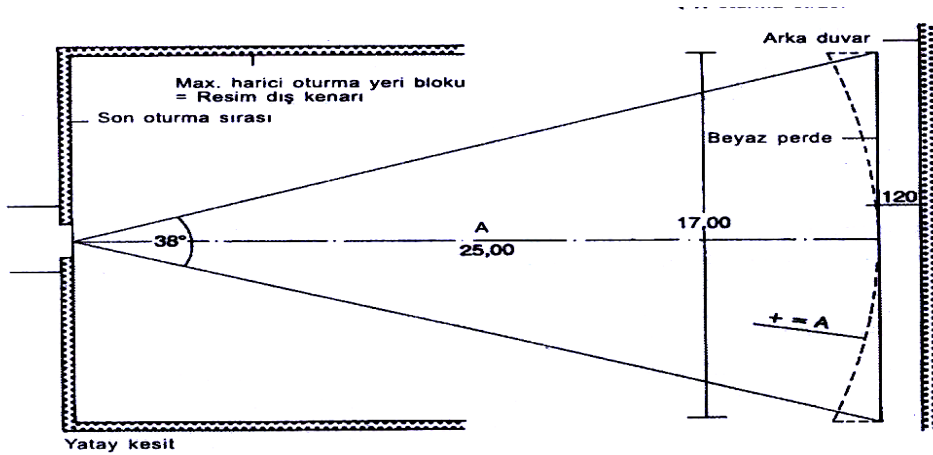
Özellikle seslendirme yapılmayan doğal ses düzeyinin yeterli olabildiği çok büyük olmayan hacimlerde, hacim akustiği için gerekli koşullar, tasarım aşamasında alınabilecek fiziksel ve geometrik önlemlerle sağlanabilmektedir [10]. Hacim akustiği açısından uygun ortamların oluşturulabilmesinin tasarım aşamasında ele alınması zorunluluğu, seslendirme yapılan hacimler için de geçerlidir. Ancak seslendirme yapılan ve yapılmayan hacimler için alınması gereken önlemler birbirinden belli farklılıklar gösterebilmektedir.

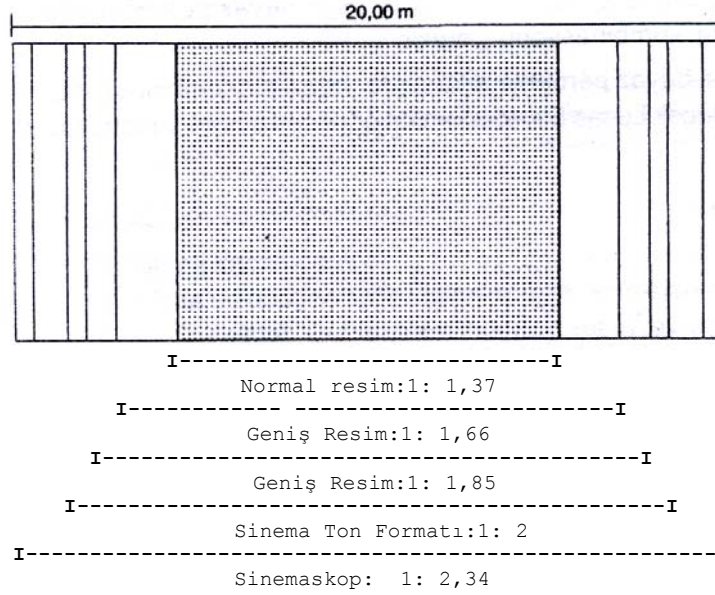
Şekil 1. Sinema salonlarında sahne ve seyirci salonunda algılama açılarını ifade eden oransal dağılım [10].
(Figure 1. The general approach of the dimensional ratio regarding perceptual paradigms at the scene and the audience hall in cinema halls)

Şekil 2. Sinema salonlarındaki bakış açılarını gösteren açı ve yükseklik değerleri.
(Figure 2. The visual viewing angles and the height values at the cinema halls)

Şekil 3. Salonun ekran genişliği ile projeksiyon noktasından gelen yükseklik ve açı
(Figure 3. The height and the angle from the projection point at the width of the scene of the hall)

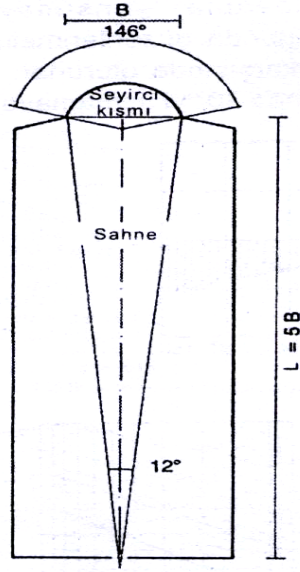

Şekil 4. Salonda bulunan ekranın farklı işlevlerdeki gösterimler için gereksinim duyulan boyutları
(Figure 4. The dimensional necessities for the variable functional requirements on the scene at the hall)

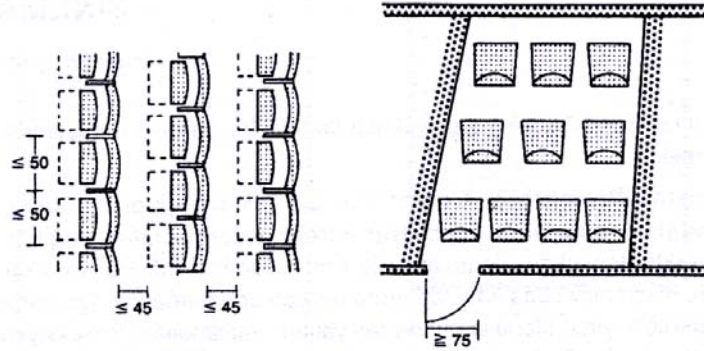

Resim 1. Anadolu Üniversitesi sinema salonu
(Picture 1. The cinema hall of Anadolu University)

Resim 1'de görülen iç mekan, gerek sahne yapısı gerekse teknik donanımı ile çok amaçlı bir salon olarak 420 izleyici kapasitesine sahiptir. Bu mekanda gerektiğinde farklı özelliklerde çeşitli gösteriler yapılmakta, özellikle öğrenci topluluklarının tiyatro oyunları sahnelenmekte ve konserler de verilmektedir. Hemen her gün birkaç etkinliğe birden ev sahipliği yapan bu mekan, ihtiyaç duyulduğunda söyleşiler ve bilimsel toplantılar için de kullanılmaktadır. Bu özelliği ile çok amaçlı kimliğini de korumaktadır.

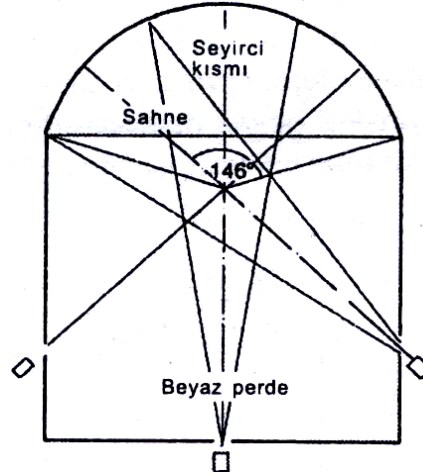
Şekil 5. Salonda sahne ve seyirci salonunun oransal yaklaşımı
(Figure 5. The approach regarding ratio of the scene and the audience hall)

Şekil 6. İzleyici salonunda bulunan oturma elamanlarının boyutsal gereksinimi
(Figure 6. The dimensional necessities of the seating at the audience hall)

Tiyatro salonu, konser, konferans salonu, oditoryum gibi kültürel faaliyetlerin yapılabilmesine olanak sağlayan yapıların çokluğu, bir toplumun kültür düzeyinin yüksekliğinin göstergelerinden birisidir [10] Mimarlık alanı içinde hem görsel hem de işitsel açıdan önem taşıyan ve toplum bireylerine pek çok şeyin aktarıldığı bu tür yapıların tasarımı ayrı bir önem taşımaktadır. Mimarlık bütünü içinde gösteri yapılarının oluşturulması ayrı bir uygulama alanını oluşturmaktadır.

İnsanların içinde buldukları tüm yapılarda işlev ve görsel kaygılardan yola çıkılarak oluşturulan mimari tasarım, insanın beş duyusunu ilgilendiren ses, aydınlatma, ısı, koku ve benzeri konuların en konforlu ve doğru biçimde algılanmasına olanak sağlayacak özellikleri de beraberinde getirmelidir. Dolayısıyla bu duysal gereksinimler, estetik gereksinimler de eklendiğinde algısal beklentiler çok daha karmaşık ve çok yönlü bir boyuta gelmektedir. Bu süreçler sahne mekanlarının oryantasyonunda titizlikle ele alınmalı ve tasarımcıların çok yönlü yaklaşımları ile realize edilmelidir.

Şekil 7. Sahne ve perde etkileşimini gösteren izdüşümler
(Figure 7. The reflections of the scene and the curtain relation)

Bu amaçla mimarlık ve farklı bilim dallarının belli oranda iç içe geçmesinden ortaya çıkan yeni bilim dalları doğmuştur. Bunlardan birisi de mimari akustiktir. Mimari akustik, genelde yapı içi ve yapı dışında oluşan gürültülerin incelenmesi ve denetlenmesiyle ilişkili olan yapı akustiği ile hacim akustiği olmak üzere iki bölümde ele alınmaktadır. Hacim akustiği, işitsel etkinliğin birinci derecede önemli olduğu kongre, konferans ve konser salonları ile, işitsel etkinlik ve görsel etkinliğin bir arada bulunduğu tiyatro, opera, sinema salonları gibi mekanlarda, ses kaynağından çıkan seslerin hacimdeki dinleyicilere nitelik ve nicelik açısından en uygun biçimde iletilmesini sağlayan akustik dalıdır.

Akustik açıdan uygun özelliklerde mekanlar yaratmak için, sözü geçen hacimlerde belli akustik kriterlerin sağlanması gerekmektedir. Bunun sağlanması da mimari biçimleşme ve hacimde kullanılan yapı gereçlerinin özellikleri ile birebir ilişkilidir. Müzik ya da konuşma amaçlı konser ve konferans salonları gibi hacimlerin olumlu akustik özellikler taşıyabilmesi için, tasarım aşamasında belli akustik parametrelerin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Akustik parametreler, müzik ve konuşma açısından belirgin farklılıklar göstermektedir. Çünkü yapısal olarak müzik ve konuşma birbirinden oldukça büyük farklılıklar göstermektedir. Bu nedenle bir salonda olması beklenen akustik parametreler de müzik ve konuşma açısından farklıdır. Salon tasarımı akustik parametreleri direkt olarak etkiler. Bir salon tasarımında salon biçimi, sahne, tavan, dinleyici platformu biçimleşmeleri önem taşır.

Gerek konuşma gerek müzik gerekse bu iki ana işlev arasında yer alan tiyatro, müzikal, opera ve benzeri aktiviteler için akustik parametrelerin oluşturulmasında farklı ölçü ve birimler kullanılabilir.

Bir dinleyici noktasında, dolaysız ve yansıyan sesin birleşimi ile oluşan toplam ses düzeyi, yansıma süreçleri göz önüne alınarak hesaplanmalıdır. Bir hacimde sesin oluştuğu kaynak kapatıldıktan sonraki süreçte, ses enerjisinin düşme hızı olarak adlandırılan yansıma süresi, hacmin yüzeylerinden oluşan yansımalar, önemli rol oynar.

Yeterli toplam ses düzeyi bir hacimde, konuşma ve müziğin tüm özelliklerinin algılanabilmesi açısından önem taşır. Bir hacimde direkt ve yansıyan ses olmak üzere iki tür sestense söylenebilir. Kaynaktan çıkıp hiçbir engelle rastlamadan direkt olarak dinleyiciye ulaşan sese

dolaysız ses denir. Bunun yanı sıra hacim yüzeylerinde yansımalar ve yutulmalar sonucunda hacmi dolduran bir de yansıyan ses vardır. Tüm dinleyici noktalarında değişik oranlarda bir arada bulunan yansıyan ses ve dolaysız ses birleşerek toplam sesi oluşturur.

Hacmin işlevine göre yani hacmin tiyatro, kongre ya da konferans amaçlı kullanımına bağlı olarak belirlenmesi uygun optimum yansıma süreleri vardır. Hacimde kullanılan değişik malzemelerin sesi yutma oranlarına bağlı olarak yansıma süresi değişim gösterir. Bu nedenle yalnızca mimari tasarım ya da biçimsel olarak değil, malzeme seçimi ve yüzeylerin giydirilmesi de akustik tasarımda önemli bir rol oynamaktadır.

Ses ışınları kaynaktan çıktıktan sonra, herhangi bir yüzeyde tek bir yansıma yaptıktan sonra dinleyiciye ulaşıyorsa ilk yansıma olarak adlandırılırlar. Dolaysız gelen sesteki kısa bir süre sonra ulaşabilen yansımalar söz konusu ilk yansıma özelliğinde iseler, toplam ses düzeyini arttıran olumlu bir etki yaratırlar. Hacmin değişik yüzeylerinden oluşan bu yansımalar, yansydıkları yüzeylere bağlı olarak değişken önemlere sahiptir.

Hacim akustiği açısından uygun ortamların oluşturulabilmesi için mimari biçimlenişlerde birtakım düzenlemelere gereksinim vardır. Mimari tasarım aşamasında öncelikle salon biçimi, ses kaynağının bulunduğu sahne, parterde ve balkonlardaki dinleyici konumları, arka ve yan parter duvarları, tavan ve ses yansıtıcı özelliği olan yüzeyler, balkon ve balkon altları akustik açıdan etüt edilmelidir.

Resim 2. Bir salonun izleyici salondan bakış açılarının görünümü
(Picture 2. The view from the audience hall and the visual angles)

Salonun biçiminin seçimi, söz konusu hacmin işlevine bağlı olarak önem taşımaktadır. Dikdörtgen biçiminde olan salonlar, klasik müzik ve opera açısından en iyi salonlar olarak kabul edilirken, yelpaze ve nal biçimleri opera ve konuşma için uygun özelliklerdedir. Dikdörtgen salonlarda boyutlar arasındaki oran akustik açıdan büyük önem taşırken, yelpaze salonlarda dinleyici platformu yan duvarlarının planda, sahneye göre eğimleri etkilidir.

Resim 3. Salonlarda tavan yüzeyi kırıklı ve ses yutucu özelliklerde olmalıdır

(Picture 3. The ceiling surfaces at the halls should be in the qualifications whit unsmooth character and noise absorption)

Sahnede konuşmacıların daha rahat konuşabilmeleri için, sahne yüzeylerinin ses enerjisini yansıtma oranları önem taşır. Sahne yan yüzeylerinin yüksek yansıtıcı özelliği taşıması hem konuşmacının rahat konuşabilmesi hem de ses kaynağından çıkan ses ışınlarının yansyarak salona ulaşmaları açısından yararlıdır. Ayrıca, sahnenin planda ve kesitte salona açık olması, özellikle sahne tavanının çok yüksek olması ve yansıtıcı panolarla desteklenmiş olması, sesin kaynaktan çıkarak salona ve dinleyicilere daha rahat ulaşabilmesini sağlamaktadır (Resim 1). Bir başka önemli konu da sahnenin dinleyicilere göre yüksekliğidir. Dinleyici ile aynı kotta olan bir ses kaynağından çıkan ses ışınları, önde oturan dinleyiciler tarafından kolayca yutulurak hacmin arkalarına azalarak ulaşmaktadır. Bu nedenle sahnenin biraz yükseltilmiş olmasında yarar vardır. Sahnenin yükseltilmiş olması, akustiğin yanı sıra görsel açıdan da önem taşımakta ve arka sıralarda bulunan izleyicilerin de yeterli konumda bulunmalarını sağlamaktadır.

Dolaysız ses ve toplam ses düzeyleri açısından hacmin iyileştirilmesi, ses kaynağının kotunun artırılması yanında, dinleyici konumlarında kotların belirlenmesi ile de sağlanabilir. Eğimli yüzey dinleyici konumu tercih edilerek kaynaktan çıkan ses ışınlarının arka dinleyicilere herhangi bir engele rastlamadan ulaşması önemlidir. Bu durum yine görsel açıdan da tercih edilmektedir. Dinleyici platformunun eğimi ve büyüklüğü, sahne yüksekliği, kaynak yüksekliği, salon büyüklüğü gibi pek çok konuya bağlı olarak değişim gösterebilmektedir.

Dinleyicilerin bulunduğu parterde, hem görsel açıdan hem de akustik açıdan en olumlu bölge, dinleyici platformunun ortalarıdır. Bu bölgede, en çok dinleyicinin yer almasına elverişli bir biçimde, koltukların yerleştirilmesi yararlıdır (Resim 2). Koltuklar arasındaki geçiş koridorlarının, sahnenin tam karşısına gelmemesine özen gösterilmelidir. Ayrıca koltukların sıradan sıraya kaydirmalı olarak yerleştirilmesi ve işitsel olduğu kadar görsel açıdan da önemli olan dinleyici sahne ilişkisinin etüt edilerek, ortaya çıkabilecek platform eğiminin oluşturulması önem taşımaktadır.

Yankı, kaynaktan gelen dolaysız ses ile arka yan ya da tavadan gelen yansyan ses arasındaki ulaşma zamanı arasındaki ayırımın fazla

olmasından kaynaklanan olumsuz akustik bir etkidir. Bu nedenle çok genel olarak, salon derinliği yaklaşık 11 m'den fazla olduğunda yankı tehlikesinin ortaya çıkma olasılığı vardır denilebilir. Salon derinliği, salon içindeki uzaklık boyutunun en fazla olabileceği, ses kaynağı ile dinleyici platformu ya da balkon arka duvarı arasındaki uzaklık anlamına gelmektedir. Arka duvarın ses yutucu malzemelerden oluşturulması bu olasılığı ortadan kaldırır. Bu yüzeyde ses dağıtıcı özellik gösteren değişik detaylı malzemelerin kullanılması olumludur. Ayrıca, parter yan duvarlarından karşılıklı oluşabilecek başka tür bir yankı tehlikesi vardır ki bunun önlenmesi için, duvarların en azından birinin yutucu olarak tasarlanması, birbirinden farklı ve sesi dağıtıcı malzemelerle kaplanması, paralel konumunun bozulması gibi çözümler olumlu sonuç vermektedir.

Salonların akustik tasarımında ses yansıtıcı levhalar ve kullanıldıkları bölgeler büyük önem taşımaktadır. İlk yansımaların oluşumunun sağlanması ve arttırılabilmesi için, sahne yakınına, tavana ve yan yüzeylere bazı durumlarda da arka dinleyici yakınlarına yansıtıcı elemanlar yerleştirilebilir (Resim 3). Bu yüzeylerin ses yansıtıcılık özellikleri yüksek olmalı ayrıca, boyutları da sesin dalga boyuna bağlı olarak belirlenmelidir (min 3.5 m). Levha kullanımının öneminin en çok olduğu bölgeler sahne ve sahneye yakın bölgelerdeki tavan ya da duvarlardır. Ayrıca bir salonda tüm tavan yüzeyleri analiz edilerek yansımaların istenilen bölgelere ve istenilen oranlarda gönderilmesi sağlanabilir. Salon yan duvarlarında ve arka duvarlarında kullanılacak olan levhaların özelliklerinin ne olacağı da gerekli akustik hesaplar ve incelemeler sonucunda belirlenmektedir. Levhalar düz olabildiği gibi, yerine göre dışbükey ya da farklı kesit özelliklerinde de tasarlanabilir.

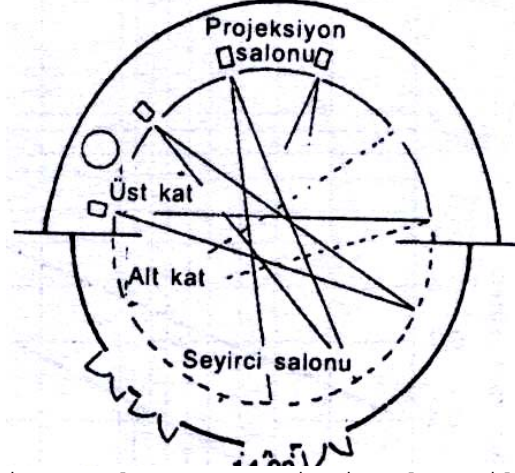
Salonlarda oluşturulan balkon bölgeleri, hacmin genel akustiğinden çok farklı özellikler gösterebilmektedir. Biçimsel olarak birbirlerinden farklılıklar gösterebilir bile genelde dar ve derin yapıları olan balkon altlarının tasarımı tavan, duvar ve diğer yansıtıcı yüzeylerden gelen ilk yansımalarından yararlanabilme açısından önem taşımaktadır. Balkon altlarının derinliğinin çok fazla tutulmaması sağlanarak, ses tuzaklarının oluşması önlenmelidir. Ayrıca balkon altlarında özel bir durum yoksa yüzeylerin çok yutucu olmaması yararlıdır.

Üç boyutlu sinema salonları: Son yıllarda sinema salonlarındaki üç boyutlu görüntüyü yaşatma çabalarının bir ürünü olan Imax(üç boyutlu gösterim tekniğinde olan salonlar) sinemalarında kullanılan perde, hemen ilk bakışta dikkati çeken önemli bir iç mekan unsuru olmaktadır. Ortalama 25 metre yüksekliği ile geniş ve baskın boyutsal bir nitelik taşımaktadır. Perde özellikle Imax filmlerini yani üç boyut teknolojisi ile yansıtılabilmeye uygun olan özellikteki filmleri en iyi şekilde yansıtacak özelliklerde özel boya ve maddelerle desteklenmiştir. Perdenin büyüklüğü ve içbükey şeklinden dolayı kurulmasının önemli bir detay çözümlemesi ve ciddi bir işçilik gerektirdiğini unutmamak gerekir.

Farklı ve yaratıcı özellikleriyle, teknolojik gelişmelere paralel oluşturulan projeksiyon teknikleri de bulunmaktadır. Bunlarda perde neredeyse bir küre şeklinde ve izleyiciler bu kürenin içinde oturaktadırlar (Resim 5). İnsan gözünün yatay ve düşey açılardaki algılama kapasitesine uygun olarak film izleyicilerin yatay ve düşey görüş açılarının tamamını kaplayacak şekilde perdeye içten yansıtılmaktadır.

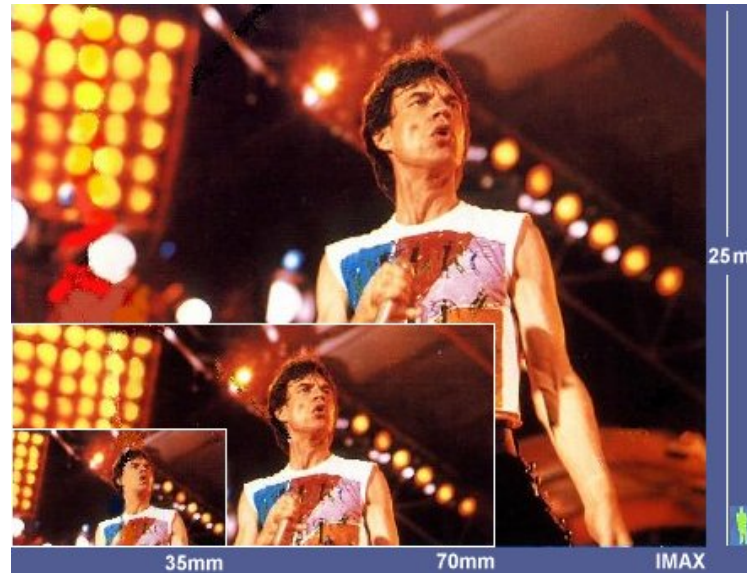
Bu sistemde perdeden başka bir şey görünmediği için mekanda yaratılan gerçekçilik hissi sanal ve reel arasında olağanüstü bir geçiş ve eşgüdüm oluşturmaktadır. Genellikle sanal gerçeklik (virtual reality) oyunlarında yakın zamana kadar aynı yöntemin kullanıldığını

söylemek doğru olacaktır. Bu tecrübeden yola çıkarak bu dengeyi kaybetme hissinden dolayı yeni üretilen bu tip monitör gözlüklerde gözleri tamamen kapatmadan yanlarda boşluk bırakarak çözüm yoluna gidilmektedir [17].

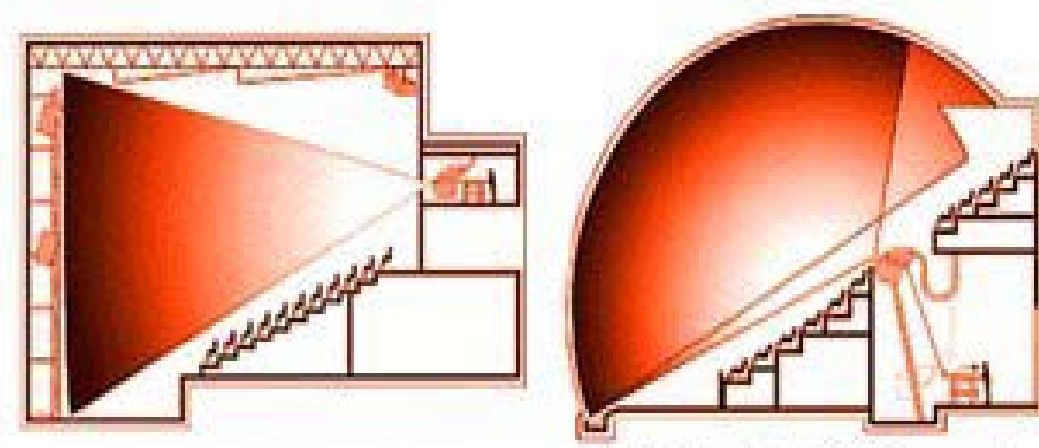

Şekil 8. Projeksiyon salonunun seyirci salonu ile olan etkileşimini gösteren izdüşümler
(Figure 8. The reflections of the projection in relation with the audience hall)

Üç boyutlu görüntü veren sinema salonları, perdenin baskın ve çok önemli konumu ile düzenlenen bir iç mekan organizasyona sahiptir. Bu iç mekan organizasyonu günümüzde sinema salonlarında kullanılan teknolojinin ve kurgunun; izleyicilerin, mekanın düzeninden çok, filmin sanal ortamında bulunma gereksinimini karşılamak amacıyla geliştirilen dijital ve akustik arayışlarda saklı olduğunu göstermektedir [17].

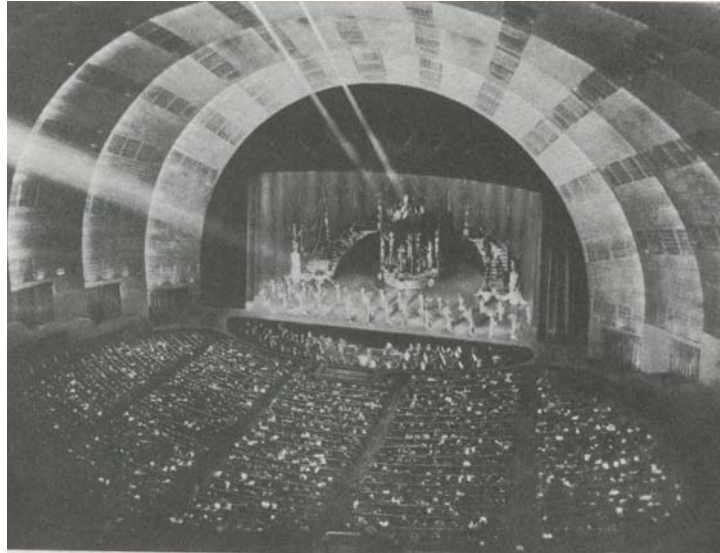
Resim 4. Günümüzde sıklıkla kullanılmaya başlanan Imax salonlarındaki imgesel oluşumun değişik boyutlardaki yansımaları
(Picture 4. The variable reflections of the image in Imax halls that have recently been started to be used)

Resim 5. Üç boyutlu görüntü veren sinema salonlarının kesit görünüşleri ile ifade edilmesi

(Picture 5. The reflection of cinema hall by cross sectional views having the qualification as 3 dimensional view)

Resim 6'da görülen sinema salonunun, iç mekan düzeni açısından oldukça estetik ve gösterişli yapısına karşın daha yalın ve sade bir iç mekana sahip olan ancak filmin öz niteliğini yaşatmaya yönelik olan salonların daha fazla optimum ölçütlere sahip olduğunu ifade etmek mümkündür. Dolayısıyla özellikle izleme eylemini içeren oditoryumlarda günümüzde, salt mekanın niteliğinden çok mekanın sahip olduğu teknik donanım ve amaca uygun kullanımın önemli olmaya başladığını söylemek mümkündür [14].

Resim 6. Büyük bir sinema salonunun genel bir görünümü
(Picture 6. The general view of a large cinema hall)

Resim 6'da görülen sinema salonunda iç mekanın estetik yönden baskın ve dominant etkisi ve tarzı, bu mekanda varolan izleme eylemine bir anlamda başka bir boyut ve yorum katmakta ve bu işlevi olduğundan daha fazla yücelterek önemli bir konumda yorumlamaktadır. Buradaki örnek ile geleneksel olan ve önceki örneklerdeki teknolojik yeni gelişmelere uygun olan salonlardaki kullanım farklılığı ve estetik ve iç mekan etkinliğinin farklılığı göze çarpmaktadır [9].

4. ÇAĞDAŞ SİNEMA SALONLARINDA BULUNMASI GEREKEN TEMEL ÖZELLİKLER (THE GENERAL REQUIREMENTS FOR A CONTEMPORARY CINEMA HALL)

Çalışmamızda ulaştığımız genel sonuçlar doğrultusunda çağdaş ölçütlerde sinema salonlarının sahip olması gereken temel kriterler aşağıdaki özelliklerde olmalıdır:

- İdeal ölçütlerde iklimlendirme gereksinimini karşılandığı,
- Aydınlatmanın gerek seyirci salonda gerekse sirkülasyon alanlarında tereli miktarda bulunması ve amaca uygun dağılımı,
- Ekranın izleyici salonunun farklı koordinatlarından algılanabilir niteliklerde boyutlarda ve konumda olması,
- İç mekanda üç boyutlu izleme gereksinimine de cevap verebilen teknik donanımına sahip olmak,
- İç mekanda kullanılan malzemenin akustik ölçütlere uygun niteliklerde olması,
- İç mekanda yeterli miktarda çıkış amaçlı bölümün bulunması,
- Tavan ve duvar yüzeyinde kırıklı yüzeylerin olması vb.

5. SONUÇ (RESULT)

Sinema salonları, gerek büyük ölçekli gerekse küçük ancak yoğun, renkli ve hareketli içeriği ve özelliği ile oldukça önemli bir mesaj iletim aracının mekansal karşılığını ifade etmektedir. Sinema salonlarının bu nesnel ve teknik kapasitesi ve günümüzde gelişen teknolojik ve estetik kullanımları, iç mekanda esnek değişebilen ve çok boyutlu ifadelerin yaratılabilmesine olanak sağlamıştır.

Sinemanın, büyük toplumlara etkileyebilen özelliklerde ve önemli bir iletişim aracı olduğu gerçeğinden yola çıkacak olursak, bu eylemin yaşatılmasına olanak sağlayan ve mekansal gereksinimleri için ihtiyaç duyulan sinema salonlarının ideale uygun konfor koşullarında olarak teknik ve estetik yönden çağdaş niteliklerde donatılmış olması tasarımcıların üstlenmesi gereken güncel ve geçerli bir alandır.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Aknesil, E.A., (1992). Oditoryum ve Konser Salonlarındaki Mimari Biçimleniş Akustiğin Etkileri, Yapı ve Yaşam 92 Kongresi, Bursa, Mayıs.
2. Aknesil, E.A., (1998). Salonların Hacim Akustiği Yönünden Değerlendirilmesinde Akustik Koşul Dağılımlarının Öneminin Ortaya Konulması ve İrdelenmesine Yönelik Bir Yaklaşım, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
3. Azara, P., and Guri, H.C., (2000). Bühnen Und Ausstellungs-Architekturdeutsche Verlags-Anstalt, Stuttgart, Printed In Spain
4. Beranek, L.L., (1992). Concert and Opera Halls: How They Sound, Published for the Acoustical Society of America, USA.
5. Bozdoğan, S., (2002). "Modernizm ve Ulusun İnşası", p. 155-157, Metis Yayınları, İstanbul.
6. Michael, B., (1993). Auditorium Acoustics and Architectural Design, E and FN SPON, London.
7. Millerson, G., (1997). Television Scenic Design, Second Edition, Focal Press.
8. Mitry, J., (1987). Sinema Estetiği ve Psikolojisi, Birinci Cilt. Adam Sanat, Ağustos, sayı: 22.
9. Monaco, J., (2005). Bir Film Nasıl Okunur? Sinema Dili Tarihi ve Kuramı, Sinema Medya ve Multimedya Dünyası, Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Sti.
10. 'Neufert', (1998). Yapı Tasarımı, Beta Yayınları, Beta Basım Yayımları Dağıtım Aş.
11. Orr, J., (1997). Sinema ve Modernlik, Çev: Bahçivan Ayşegül, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

12. Özakman, T., (1998). Oyun ve Senaryo Yazma Tekniği. Bilgi Yayınevi Ankara, Kasım
13. Zebil, Y., (1998). H. Bergson ve Alain Resnais'de Zaman: Geçmiş, Bugün, Gelecek. 25. Kare, Sayı: 23,
14. Weihsmann, H., (1988). Gebaute Illusionen, Architektur im Film, Promedia, ,
15. <http://www.anadolu.edu.tr/tr/kultur/sanattesisleri.htm>
16. <http://www.evkultur.com/mimarlik/salonlardaakustik/salonlardaakustik.htm>
17. <http://www.kameraarkasi.org/sinema/sinema/cesitleri/imax/salon.html>.